

hele Familielivets Lykke. Ogsaa Bankene og Taarerne og Studiet af Børnenes Karakter og de personlige Opofrelser, som Strindberg saa godt forstaar at vurdere, høre med. Og Samlivet mellem Søsken, der lægger Grundten til et Venskab, saa langtrækkende og overbærende som intet andet, hvor bliver det af under en saadan stor Fællesopdragelse? Men man kan vel ogsaa tænke sig andre om end mindre radikale Løsninger. Man kan tænke sig Arbejdets Deling ført endnu videre end for Tiden, — kun uden Hensyn til Køn — saa at endnu flere huslige Arbejder udføres udenfor Hjemmet, medens paa den anden Side det nødvendige Arbejde i Hjemmet, som Strindberg ogsaa foreslaar, mere deles mellem Mand og Hustru. Man kan tænke sig, at naar Kvinderne faa Stemmeret, ville dog kun enkelte tage aktiv Del i det offentlige Liv. — saaledes er det jo hidtil gaaet, hvor man har forsøgt det — og de fleste ville kun træde frem, naar deres egne eller deres Børns Interesser ere paa Spil. Man kan tænke sig, at selv om en Kvinde udfylder en eller anden vigtig Plads i Samfundslivet, vil hun for en Tid kunne trække sig tilbage og ofre sig for Hjemmet og Børnene, men vil dog senere kunne gjenoptage sine mere omfattende Interesser, maaske distanceret noget i faglig Dygtighed, men saa til Gjen-gjæld beriget med større Indsigt i sit eget og andre Menne-skers Sjaeleliv. Paa lignende Maade er det, at saavel de nordiske som de engelske og amerikanske Forkæmpere have tænkt sig Kvindernes Indflydelse gjort gjældende i Samfundslivet. For dem er nemlig »en Stat og en Kirke, der udelukker Kvinden af sit Raad, som en Familie uden Moder«. »Vort Samfundsliv«, hedder det hos Fru Collett,*) »gaar i mer end en Forstand sin ægte Skildpaddegang og bliver tilsidst saa tørt og kjedsommeligt, at det ikke bliver til at holde ud«. Hun søger Grunden væsentlig deri, at det kvindelige Element mangler totalt, den enes Virksomhed er ligesaa nødvendig som den andens, netop fordi Synsmaade og Opfattelse ere forskellige. »Kvinden har igjennem Omhuen for sine Syltetøjer og Stadsmøbler lært sig Kunsten at »konservere«, og længes nu efter at udstrække denne Evne ogsaa udenfor den snevert afstukne Grænse — muligvis har hun ogsaa

*) Mod Strømmen: Hjemlige Tilstande.